

Ministerie van Justitie

Directoraat-generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving

Directie Juridische en Operationele Aangelegenheden

Postadres: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Telefoon (070) 3 70 79 11
Fax (070) 3 70 79 00
www.justitie.nl

Onderdeel	Afdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken	Bij beantwoording de
Datum	23 februari 2007	datum en ons kenmerk
Ons kenmerk	5468113/07	vermelden. Wilt u slechts
Uw kenmerk	2060705680	één zaak in uw brief
Onderwerp	Beantwoording vragen van het lid Van der Staaij (SGP) over de kruisigingsact van het luchtmachtorkest (ingezonden 19 januari 2007)	behandelen.

Bijgaand doe ik u, mede namens mijn ambtgenoot van Defensie, de antwoorden op de vragen gesteld door het lid Van der Staaij (SGP) over de kruisigingsact van het Luchtmachtorkest, toekomen.

De Minister van Justitie,

Antwoorden van de minister van Justitie, mede namens de minister van Defensie, op de vragen van het lid Van der Staaij (SGP) over de kruisigingsact van het Luchtmachtorkest. (Ingezonden 19 januari 2006, nr. 2060705680)

Vraag 1

Hebt u kennisgenomen van de kruisigingsact in de theatershow van het Orkest van de Koninklijke Luchtmacht?

Antwoord 1

Ik heb kennis genomen van berichtgeving hierover, die betrekking hebben op de try-outs van de voorgenomen theatershow van het orkest van de Koninklijke Luchtmacht.

Vraag 2

Hoe beoordeelt u een dergelijke scène die een expliciete verwijzing vormt naar de kruisiging van Christus? Past een dergelijk optreden binnen de grenzen van de vrijheid van meningsuiting? Is deze kruisigingsact niet aan te duiden als smalende godslastering?

Vraag 3

Bent u bereid om te bevorderen dat wordt onderzocht of bij het opvoeren van deze act sprake is van smalende godslastering en daaraan passende consequenties te verbinden, conform artikel 147 van het Wetboek van Strafrecht, dit mede in het licht van de aanbevelingen van het recente WODC-onderzoek naar godslastering en discriminerende uitingen wegens godsdienst en haatuitingen?

Antwoorden 2 en 3

Zoals in mijn beantwoording op schriftelijke vragen van de leden Van der Ham en Van der Laan van 25 oktober 2006 (Aanhangsel Handelingen Tweede Kamer, vergaderjaar 2006- 2007, 229) alsook in de antwoorden van mijn ambtsvoorganger op eerdere door u gestelde vragen (Aanhangsel Handelingen Tweede Kamer, vergaderjaar 2005-2006, 2019) reeds is aangegeven, is de vrijheid van meningsuiting geen vrijbrief, maar wordt deze onder andere beperkt door een verbod op smalende godslastering. Van smalende godslastering in de zin van artikel 147 van het Wetboek van Strafrecht (Sr) is – kort gezegd – sprake indien aan een uitlating geen andere dan een honende strekking kan worden toegekend en het de bedoeling is zich zodanig te uiten dat anderen in hun godsdienstige gevoelens gekrenkt worden. In de jurisprudentie betreffende dit artikel wordt niet snel

smalende godslastering aanwezig geacht. Het aangehaalde WODC-onderzoek bevestigt deze uitleg van de reikwijdte van artikel 147 Sr. Naar aanleiding van de resultaten van het onderzoek zal nog een kabinetsstandpunt aan de Kamer worden gezonden.

Het oordeel of in een concreet geval sprake is van smalende godslastering staat ter beoordeling van het Openbaar Ministerie en uiteindelijk van de strafrechter. Het College van procureurs-generaal heeft, gelet op de jurisprudentie, mij gemeld niet ambtshalve een opsporingsonderzoek te zullen entameren.

Vraag 4

Hoe beoordeelt u het bijzondere gegeven dat een dergelijke controversiële en voor veel mensen bijzonder kwetsende act wordt opgevoerd door personen of militairen die in dienst zijn van Defensie?

Vraag 5

Worden hier geen morele grenzen overschreden die bij uitsteking door de overheid in acht zouden moeten worden genomen? Hoe beoordeelt u het dat het Luchtmachtorkest (volgens de regisseur) via deze kruisigingsact bewust een link wilde leggen naar de controversie rondom de kruisigingsact van Madonna, die door de minister van Justitie als 'verwerpelijk' is aangemerkt? (1) Hoe verhoudt het opvoeren van een dergelijke controversiële act zich tot de functie van het Luchtmachtorkest dat juist is bedoeld om de banden met de samenleving te onderhouden. (2)

6

Bent u bereid ervoor te zorgen dat het Luchtmachtorkest deze en soortgelijke acts niet meer zal uitvoeren?

Antwoorden 4, 5 en 6

Tijdens de eerste try-out van de theatershow "Beatles in concert" op 11 januari 2007 in Amersfoort stond een van de zangeressen voor een kruis tijdens de uitvoering. De try-outs zijn bedoeld om te beoordelen welke aanpassingen noodzakelijk of wenselijk zijn. Mede naar aanleiding van een aantal reacties is op 15 januari jongstleden, voordat de show in première ging, besloten de gewraakte scène te schrappen uit de theatershow.

Deze encenering was niet bedoeld als provocatie of om kwetsend te zijn. Het is te betreuren dat

deze door een aantal mensen als kwetsend is ervaren. Om die reden acht ik het dan ook passend dat besloten is de act uit het programma te schrappen.

- 1) Aangangsel Handelingen nr. 2019, vergaderjaar 2005-2006
- 2) Kamerstuk 29200 X, nr. 106, vergaderjaar 2003-2004